

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

RAPORT ZA ROK

2013

SZANOWNI PAŃSTWO!

Rok 2013 był dla wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej rokiem szczególnym, gdyż obchodziliśmy dwudziestolecie działalności. Był to czas na podsumowania i analizy skuteczności systemu finansowania ochrony środowiska opartego na funduszach.

Katowicki Fundusz miał i nadal ma przed sobą ogromne wyzwania związane ze specyfiką naszego regionu - największe uprzemysłowienie, duża gęstość zaludnienia oraz urbanizacja. Negatywnym skutkiem rozwoju przemysłu była istotna degradacja środowiska, związana z zanieczyszczeniem wód i powietrza, skażeniem gleb, zaburzeniami stosunków hydrologicznych, prawie całkowitym wylesieniem środkowej części województwa i uszkodzeniami pozostałego drzewostanu.

Stan środowiska naturalnego w województwie śląskim ulega sukcesywnej poprawie w wyniku działań podejmowanych przez WFOŚiGW w Katowicach. Możemy pochwalić się dofinansowaniem zadań, w konsekwencji których wybudowano 3 779 km sieci kanalizacyjnych, 771 km sieci wodociągowych, ograniczono emisję dwutlenku węgla o 1 097 003 ton, wybudowano i zmodernizowano 89 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 464 652 m³/dobę, wybudowano i zmodernizowano składowiska

odpadów o pojemności 4 288 771 m³ oraz odbudowano i wyremontowano 74 km koryt rzek, potoków oraz wałów przeciwpowodziowych.

To dużo, lecz nadal zostało jeszcze wiele do zrobienia, więc wspólnie sprawmy, by nasz region był miejscem czystym, nowoczesnym i przyjaznym dla mieszkańców i przyrody.

Gabriela Lenartowicz

SPIS TREŚCI

Finansowanie zadań	4	Najważniejsze zadania zakończone w 2013 roku	19
Wpływy Funduszu	4	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	23
Pomoc Funduszu	5	Dla regionu	28
Kierunki finansowania	6	20 lat WFOŚiGW	33
Beneficjenci Funduszu	7	Ekologiczne wyróżnienia	37
Formy finansowania	8	Zarząd i Rada Nadzorcza	39
Wnioski i umowy o dofinansowanie	10		
Efekty ekologiczne i rzeczowe	12		

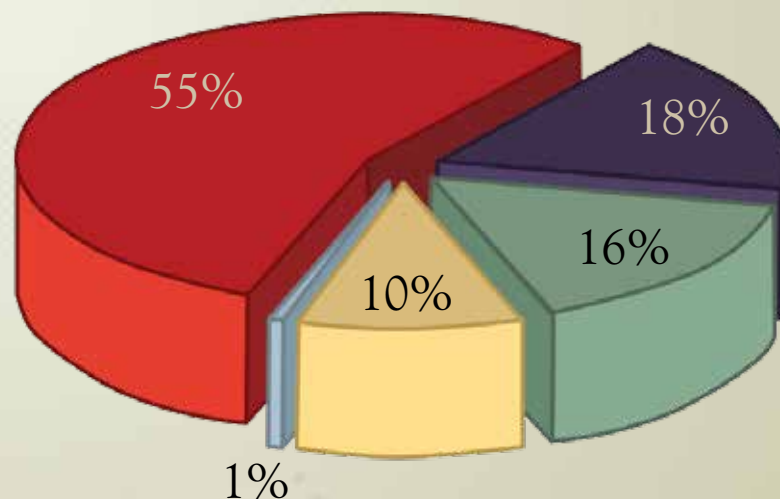
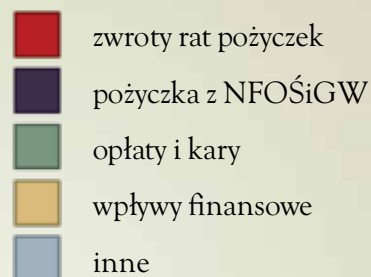
FINANSOWANIE ZADAŃ

FINANSOWANIE ZADAŃ

WPŁYWY FUNDUSZU

Wpływy Funduszu w 2013 roku wyniosły 382 700 tys. zł:

- zwroty rat pożyczek – 209 618 tys. zł,
- pożyczka z NFOŚiGW – 68 032 tys. zł,
- opłaty za korzystanie ze środowiska i kary pieniężne – 60 872 tys. zł,
- wpływy finansowe – 60 872 tys. zł,
- przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa - dotacja na obsługę POiŚ – 2 357 tys. zł,
- inne wpływy, w tym zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń oraz pozostałe przychody operacyjne – 283 tys. zł.

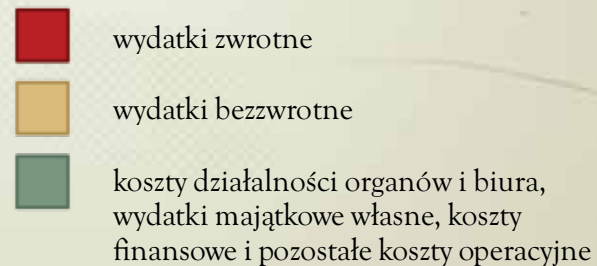
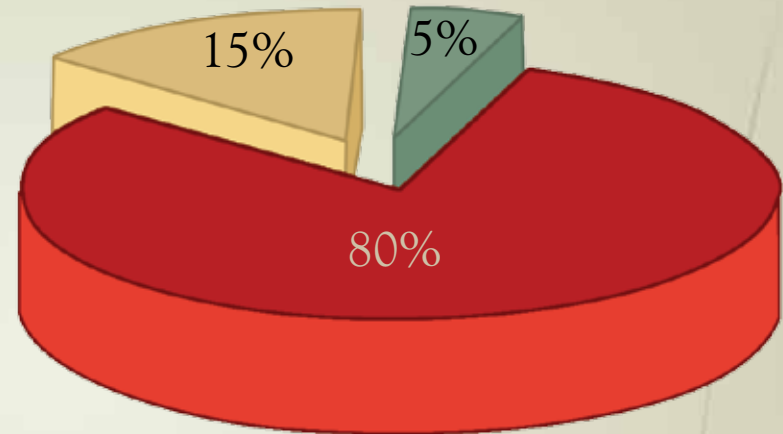

POMOC FUNDUSZU

W 2013 roku wysokość udzielonej pomocy finansowej Funduszu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska wyniosła 337 093 tys. zł.

Wsparcie finansowe realizowano poprzez:

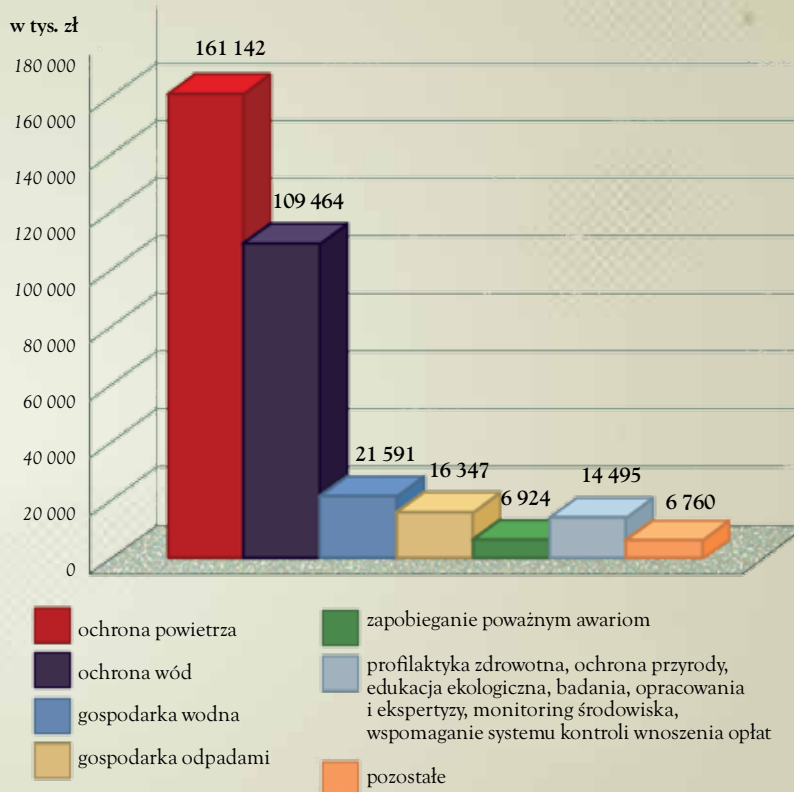
- pożyczki, w tym pożyczki pomostowe,
- dotacje,
- umorzenia części wykorzystanej pożyczki,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- kredyty w bankowych liniach kredytowych.

FINANSOWANIE ZADAŃ

KIERUNKI FINANSOWANIA

- ochrona powietrza - **161 142 tys. zł** (47,8% udzielonej przez Fundusz pomocy),
- ochrona wód - **109 464 tys. zł** (32,5% pomocy),
- gospodarka wodna - **21 591 tys. zł** (6,4% pomocy),
- gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi - **16 347 tys. zł** (4,8% kwoty udzielonej pomocy),
- zapobieganie poważnym awariom - **6 924 tys. zł** (2,1% kwoty udzielonej pomocy),
- profilaktyka zdrowotna, ochrona przyrody i krajobrazu, edukacja ekologiczna, badania, opracowania i ekspertyzy, badania stanu środowiska prowadzone w ramach monitoringu środowiska oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska - **14 495 tys. zł** (4,3% udzielonej pomocy),
- pozostałe (w tym umowy umorzenia bez przeznaczenia) - **6 760 tys. zł** (2,1%).

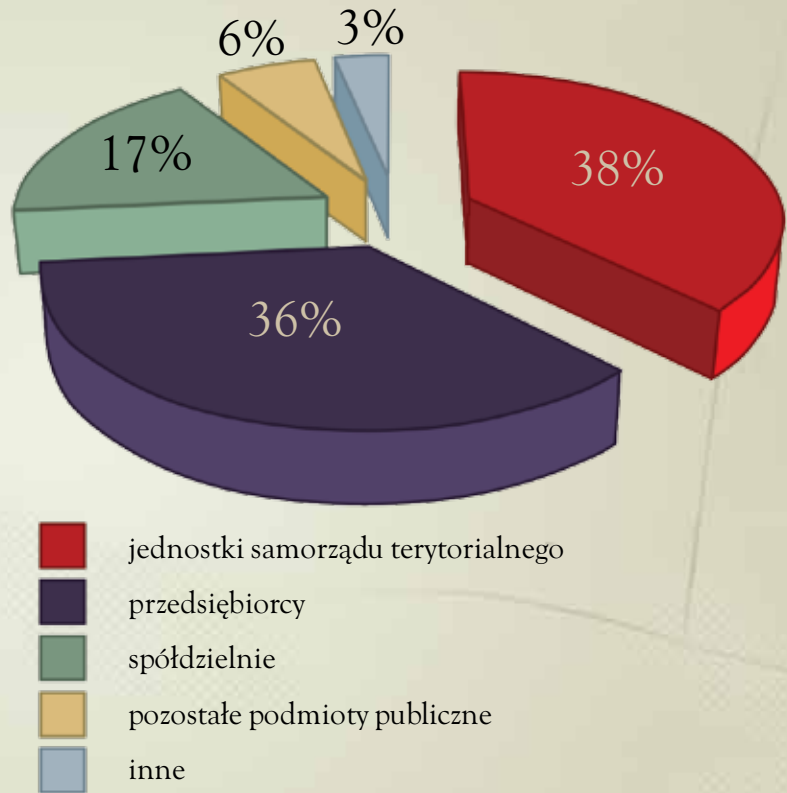
BENEFICJENCI FUNDUSZU

Pomoc Funduszu w ponad 43% dotyczyła jednostek sektora finansów publicznych.

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy - niezależnie od formy własności, a także osoby fizyczne (bankowe linie kredytowe).

Podział wypłat środków Funduszu w 2013 roku:

- jednostki samorządu terytorialnego - 126 501 tys. zł,
- przedsiębiorcy (prywatni i publiczni) - 121 351 tys. zł,
- spółdzielnie - 58 006 tys. zł,
- pozostałe podmioty publiczne - 20 019 tys. zł,
- inne (m.in. fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze) - 11 216 tys. zł.

FINANSOWANIE ZADAŃ

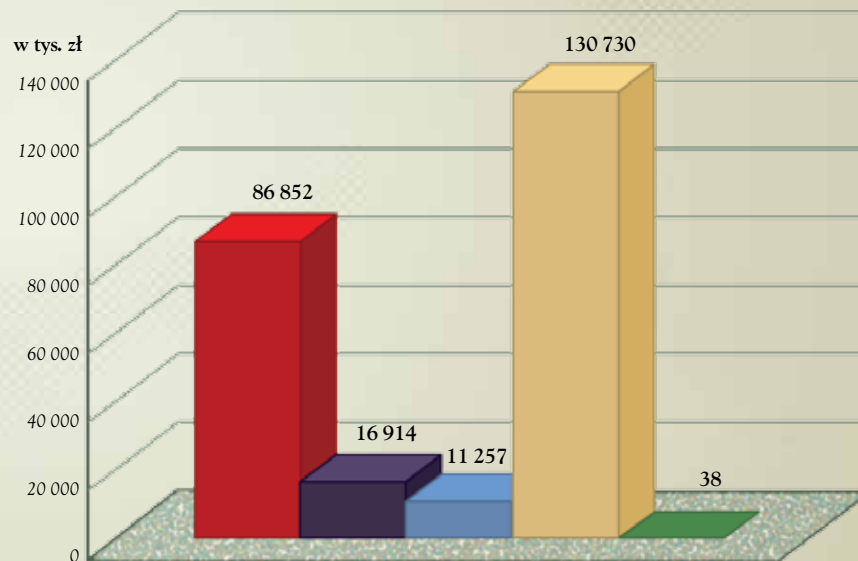
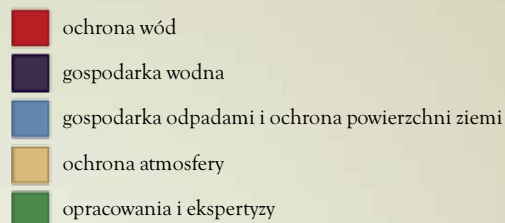
FORMY FINANSOWANIA

Finansowanie zwrotne

Wypłaty w formie pożyczek i kredytów z bankowych linii kredytowych wyniosły **246 161 tys. zł.**

Najwięcej pożyczek wypłacono na inwestycje w ochronę atmosfery oraz na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych. Na zadania te przeznaczono ponad 88% całości udzielonych przez Fundusz pożyczek i kredytów.

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Fundusz miało charakter preferencyjny i wynosiło 4,28%.

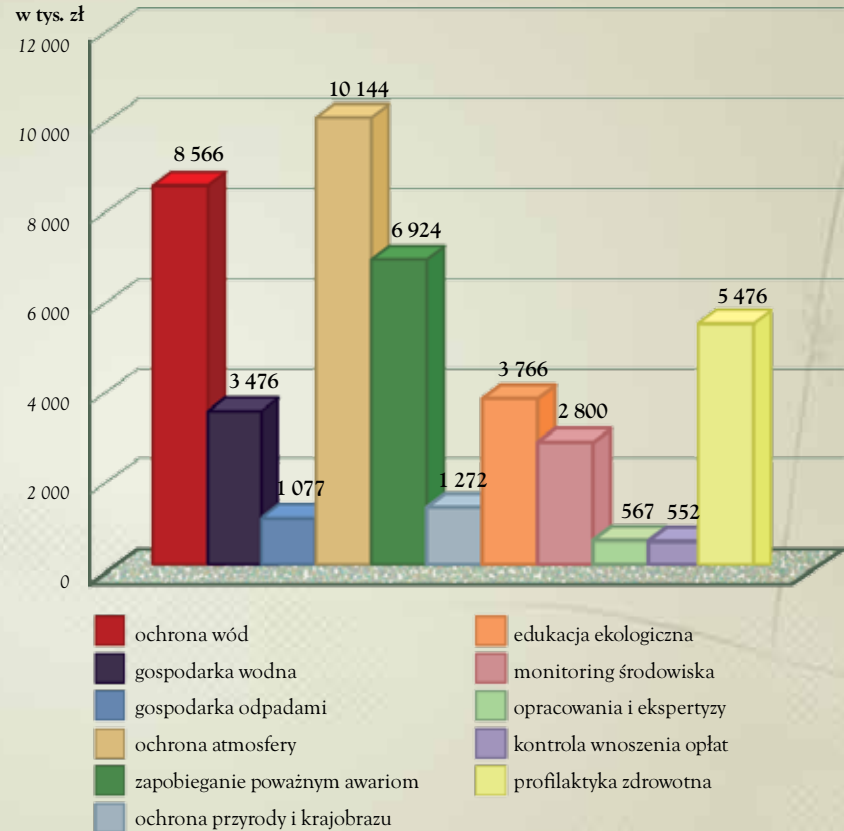

Finansowanie bezwrotne

W 2013 roku wyniosło 91 302 tys. zł i obejmowało:

- dotacje - 35 346 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielonych przez banki - 172 tys. zł,
- środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa - 9 102 tys. zł,
- umorzenia - 46 312 tys. zł,
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska - 340 tys. zł
- zwrot gminom utraconych dochodów - 30 tys. zł.

WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE

WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE

W 2013 roku do Biura Funduszu wpłynęło **757 wniosków** o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć ekologicznych na łączną kwotę **541 035 tys. zł.**

Zarząd i Rada Nadzorcza podjęły decyzje o dofinansowaniu **704 zadań**, w formie pożyczek, dotacji i przekazania środków, w wysokości **305 431 tys. zł.**

Zawarto **984 umowy** o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem **327 769 tys. zł.**

Struktura zawartych umów:

- 446 umów dotacji na kwotę 34 431 tys. zł,
- 21 umów przekazania środków na kwotę 11 121 tys. zł,

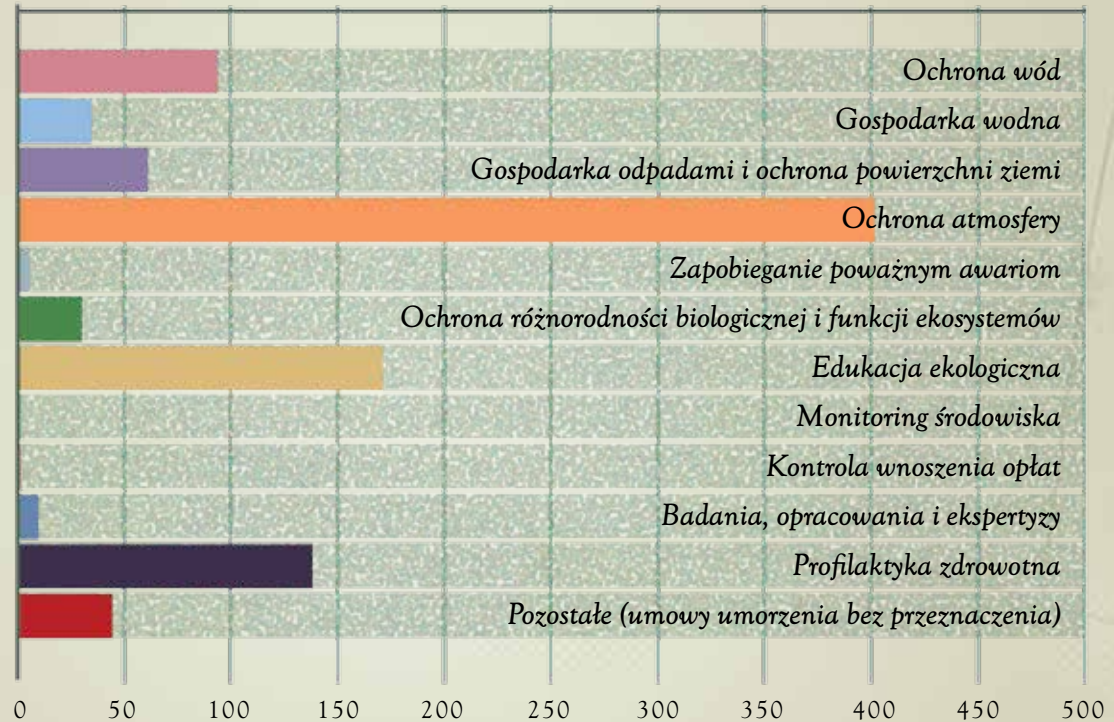
- 288 umów pożyczek na kwotę 233 658 tys. zł,
- 188 umów umorzenia pożyczek na kwotę 46 333 tys. zł,
- 40 umów w ramach bankowych linii kredytowych na kwotę 2 108 tys. zł.
- 1 umowa na dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego na kwotę 118 tys. zł.

Ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2013 roku zawarto 15 umów dotacji na kwotę 341 tys. zł z jednostkami samorządu terytorialnego na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

Największy udział finansowy w 2013 roku miały umowy, w ramach których dofinansowywano zadania mające na celu ochronę atmosfery – ponad 51 %.

Wysoki udział wartościowy miały także umowy na zadania z zakresu ochrony wód – 28,5 % oraz gospodarki wodnej – 6 %.

Liczba podpisanych umów o dofinansowanie w 2013 roku w poszczególnych dziedzinach.

EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

Ustawowym celem Funduszu jest wspieranie działań mających za zadanie poprawę stanu środowiska naturalnego. Bezpośrednią miarą takiej poprawy są efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją inwestycji.

W wyniku realizacji umów zawartych w 2013 roku zaplanowano osiągnięcie efektów:

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH (128 zadań - 113 mln zł)

z zakresu ochrony wód 94 zadania -93 mln zł:

- 309 km kanalizacji sanitarnej,
- 9,7 km kanalizacji deszczowej,
- 86 szt. przepompowni ścieków,

- 288 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 5 383 szt. podłączeń do kanalizacji,
- 10 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 97 229 m³/d,

z zakresu gospodarki wodnej 34 zadania - 20 mln zł:

- 39,8 km sieci wodociągowej, w tym wymiana 7,8 km sieci wodociągowej z azbestocementu,
- 552 szt. przyłączy wodociągowych,
- 3 stacje uzdatniania wody,
- 1 ujęcie wody o wydajności 1 500 m³/d,
- regulacja koryt rzek i potoków na długości 4 016,5 km,
- 2 zbiorniki przeciwpowodziowe,
- odbudowa urządzeń infrastruktury technicznej w ramach usuwania szkód powodziowych w Gminie Lelów i Lipie,
- 1 komplet systemu monitorująco-kontrolnego,
- zakup sprzętu przeciwpowodziowego.

**GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA
POWIERZCHNI ZIEMI**
(62 zadania - 17 mln zł)

- Budowa instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów biodegradowalnych na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Knurowie.
- Budowa Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych GPZON w Jastrzębiu-Zdroju.
- Ucyfrowienie dwóch pracowni RTG w Przychodni Nr 2 oraz Przychodni nr 3 w Katowicach.
- Likwidacja zalewiska „Sakandrzok” w Wodzisławiu Śląskim.
- Likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów komunalnych na niektórych nieruchomościach w Bielsku-Białej.

OCHRONA ATMOSFERY
(401 zadań - 168 mln zł)

Efektom realizacji zadań, na realizację których zawarto umowy w 2013 roku jest możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

- 426 979 kg/a zanieczyszczeń pyłowych,
- 303 386 204 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
  - 1 754 047 kg/a SO₂
  - 380 761 kg/a NO_x
  - 1 469 269 kg/a CO
  - 299 781 971 kg/a CO₂
  - 156 kg/a b-α-p

EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARII I ICH SKUTKÓW (4 zadania - 7 mln zł)

Zakup specjalistycznych pojazdów niezbędnych do walki z zagrożeniami środowiska naturalnego dla **Państwowej Straży Pożarnej** województwa śląskiego, w ramach którego zakupiono między innymi:

- pięć ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- dwa średnie samochody ratowniczo-gaśnicze,
- dwa średnie samochody ratowniczo-gaśnicze,
- dwa lekkie samochody ratownictwa technicznego do usuwania skutków poważnych awarii,
- jeden lekki samochód rozpoznawczo-ratowniczy z funkcją ratownictwa ekologiczno-chemicznego,

- dwa lekkie pojazdy do przewozu neutralizatorów i sorbentów oraz uczestników akcji ratowniczych.

Zakup dla **ochotniczych straży pożarnych** województwa śląskiego sprzętu i wyposażenia pożarniczego do przeciwdziałania i usuwania skutków powodzi, katastrof budowlanych, drogowych i innych zagrożeń środowiska, w ramach którego zakupiono między innymi:

- dziesięć agregatów wysokociśnieniowych,
- trzydzieści agregatów prądotwórczych jedno- lub trójfazowych,
- cztery lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze,
- siedem średnich lub ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU (30 zadań - 1,6 mln zł)

W zakresie **ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo** wsparto między innymi realizację następujących działań:

- w parkach zabytkowych w Krowiarkach, Tarnowskich Górach, Tarnowskich Górach – Reptach, Żywcu, Bielsku Białej, Złotym Potoku, Groźcu, Sośnicowicach, Rybniku, Bytomiu, Goczałkowicach – Zdroju, Pawłowicach i Jaworzu w ramach prac pielęgnacyjnych wykonanie cięć i zabiegów pielęgnacyjnych 1 475 szt. starodrzewu, wycinkę 1 378 szt. drzew, samosiewów, nasadzenia 23 675 szt. drzew i krzewów, wykoszenie trawników, zwalczanie szrotówka kasztanowcowiaczka,
- w ramach ochrony pomników przyrody w Tarnowskich Górach i Łaziskach Rybnickich przeprowadzenie zabiegów sanitarno-pielęgnacyjnych (19 szt. drzew).

W zakresie **zadrzewień i zakrzewień** – zakładanie mini ogrodów botanicznych, mini arboretów, posadzono 19 609 szt. sadzonek drzew, krzewów i roślin na terenie całego województwa śląskiego przy placówkach oświatowych.

W ramach realizacji zadań dotyczących **czynnej ochrony przyrody** Fundusz dofinansował zadania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach:

- wykonanie i montaż 58 szt. tablic dotyczących oznakowania granic dwunastu obszarów Natura 2000,
- wykoszenie łąk, pielęgnację drzew, wykonanie oraz zainstalowanie 2 rogatek w rezerwacie „Łęczczok”.

EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

EDUKACJA EKOLOGICZNA

(171 zadań - 4 mln zł)

- zorganizowanie warsztatów ekologicznych w ośrodkach edukacji ekologicznej z udziałem ponad 7 895 dzieci i młodzieży z województwa śląskiego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie 32 konkursów ekologicznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim oraz olimpiad adresowanych do placówek oświatowych i uczestników indywidualnych,
- doposażenie w drobny sprzęt przyszkolnych grup ekologicznych w 45 śląskich szkołach,
- doposażenie w pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań edukacyjnych w ośrodkach edukacji ekologicznej i parkach krajobrazowych na terenie województwa śląskiego,
- zorganizowanie na terenie województwa śląskiego z udziałem ok. 1 570 uczestników 21 seminariów i konferencji, w tym 2 międzynarodowych,
- upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej i metod oraz celów produkcji rolniczej metodami ekologicznymi,
- zorganizowanie imprez związanych z obchodami Dnia Ziemi, Międzynarodowym Dniem Ochrony Środowiska, w tym Otwarte Studio Ekologiczne,
- realizację 5 programów z zakresu edukacji ekologicznej,
- zorganizowanie 21 kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych o zasięgu ponadlokalnym i ogólnopolskim,
- zorganizowanie Konkursu na realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych dotyczących

gospodarki odpadami na terenie gminy
(28 gmin i Górnośląski Związek Metropolitalny),

- w ramach promocji ochrony środowiska w mediach – Konkurs „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2013 roku” wydanie 619 kolumn druku w 31 tytułach prasowych, wyemitowanie 465 audycji na antenie 5 rozgłośni radiowych i 132 programów w 7 stacjach telewizyjnych oraz prowadzenie 6 serwisów ekologicznych,
- oznakowanie 9 ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych i ekologicznych na terenie województwa śląskiego.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

(138 zadania - 6,3 mln zł)

W ramach działań specjalistycznych realizowano programy profilaktyki zdrowotnej dla dzieci z podwyższonym i wysokim poziomem ołowiu we krwi z rejonu Piekar Śląskich, Miasteczka Śląskiego, Bytomia, Tarnowskich Gór, Kalet, Ożarówic, Katowic i Świętochłowic. W ramach walki z ołowicą zorganizowano wyjazdy profilaktyczno – zdrowotne dla ponad 1 000 dzieci.

Realizowano również program profilaktyki zdrowotnej dla 50 dzieci, na turnusie dla dzieci i młodzieży z cukrzycą i problemami metabolicznymi z terenu województwa śląskiego (turnus realizowany w trakcie wakacji letnich).

Fundusz dofinansował wyjazdy ogólnoprofilaktyczne realizowane: w trakcie roku szkolnego (zielone szkoły) dla 19 152 dzieci, w okresie wakacji i ferii zimowych dla 7 171 dzieci.

EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE

ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE W REGIONIE (12 zadań - 4 mln zł)

W zakresie programów efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii zaplanowano opracowanie dokumentów dla gmin: Miedźno, Tworóg, Krupski Młyn, Zbrosławice oraz Miasteczko Śląskie.

Zaplanowano sporządzenie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, położonych na terenie Powiatu Częstochowskiego w Gminie Starcza o łącznej powierzchni ok. 155 ha.

W ramach badań naukowych, opracowań i ekspertyz w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej

istotnych z punktu widzenia poprawy stanu środowiska województwa śląskiego dofinansowano:

- przygotowanie 6 opracowań dokumentacji przedstawiającej wskazania do prowadzenia czynnej ochrony na terenach cennych przyrodniczo i objętych ochroną prawną położonych w różnych częściach Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,
- opracowanie „Programu ochrony powietrza dla terenu byłej strefy bieruńsko-pszczyńskiej województwa śląskiego”, gdzie stwierdzone ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu,
- wykonanie dokumentacji „Badania jakości powietrza atmosferycznego dla potrzeb oceny właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Goczałkowice – Zdrój”.

NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2013 ROKU

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków „Centrum” w Dąbrowie Górniczej,
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gmin: Buczkowice, Łękawica, Imielin, Wielowieś, Kalety, Przystajń, Zbroślawice, Pawonków, Kuźnia Raciborska, Wilamowice, Zawiercie,
- budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków na terenie gmin: Wielowieś, Krupski Młyn, Pawonków.

GOSPODARKA WODNA

- modernizacja wodociągu Bibiela - Piekary Śląskie na długości 14,995 km,

- budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami domowymi w gminie: Brenna wraz z budową 2 zbiorników o łącznej pojemności 200 m³.

GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

- budowa instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów biodegradowalnych na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Knurowie,
- likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów komunalnych na niektórych nieruchomościach w Bielsku-Białej - usunięcie odpadów porzuconych przez nieznaną sprawców w 35 miejscach na terenach należących do Gminy Bielsko-Biała i przekazanie na składowisko odpadów,
- budowa stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w Jastrzębiu Zdroju,

ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2013 ROKU

- ucyfrowienie dwóch pracowni RTG w katowickich przychodniach nr 2 i 3 - zakup i montaż dwóch zestawów składających się z modułu przetwarzania zdjęć RTG oraz stacji diagnostycznej służącej do opisu i archiwizacji zdjęć,
- budowa Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) w Jastrzębiu-Zdroju pozwalającego na selektywną zbiórkę odpadów problemowych pochodzących z gospodarstw domowych i miejskich jednostek budżetowych.

OCHRONA POWIETRZA

- budowa Zakładu Produkcji Kompozytowych Paliw Stałych w Suszcu,
- energetyczne wykorzystanie gazu z odmetanowania KWK „Murcki-Staszic” do produkcji energii elektrycznej i ciepła w EC „Wieczorek”,
- kompleksowy program termomodernizacji budynków mieszkalnych należących do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej Domator w Gliwicach wraz z demontażem i utylizacją odpadów zawierających azbest,
- modernizacja systemu dystrybucyjnego oraz wykonanie preizolowanych wysokoparametrowych sieci ciepłowniczych z przyłączami do budynków w Jaworznie,
- termomodernizacja budynku Laboratorium Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach wraz z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest,
- budowa w Śląskim Szpitalu Reumatologiczno-Rehabilitacyjnym w Ustroniu infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych - ogniwa fotowoltaiczne.

PROGRAMY I AKCJE EKOLOGICZNE

- **LISTY DLA ZIEMI** - autorska kampania Fundacji Ekologicznej ARKA, w której wzięło udział około miliona uczestników. Głównym elementem akcji było pisanie przez młodych ludzi listów, które skierowane były do dorosłych. W 2013 roku tematyka listów dotyczyła gospodarki odpadowej i recyklingu. Akcja wspierała gminy w obowiązku organizacji działań edukacyjnych i promocyjnych związanych z tzw. nową ustawą śmieciową.
- V edycja akcji edukacyjno – ekologicznej **„Zielona Wyspa Śląsk”**. W pierwszym dniu wiosny, w Zabrzeńskim Domu Muzyki i Tańca, koncertem gwiazd muzycznych w specjalnie przygotowanym wspólnym repertuarze z uprawiającym „zieloną muzykę” zespołem Carrantuohill, podsumowano piątą edycję akcji ekologicznej pn. „Zielona Wyspa Śląsk”. Głównym celem akcji jest budowanie nowego wizerunku naszego regionu, który ciągle jest kojarzony bardziej z „czarną krainą” niż regionem, gdzie tereny zielone zajmują ponad 30% powierzchni.
- **Święto Drzewa** - program edukacyjny poświęcony ochronie i sadzeniu drzew w celu zmniejszenia skutków zmian klimatu. Realizowany jest od 10 lat przez Stowarzyszenie Ekologiczno – Kulturalne Klub Gaja. Święto Drzewa to aktywna edukacja nie tylko na rzecz sadzenia, ale i ochrony drzew oraz ich roli w przyrodzie i jakości życia człowieka.
- **Klimat – Człowiek – Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny 2013** – program mający na celu podniesienie aktywności i świadomości ekologicznej mieszkańców województwa śląskiego poprzez organizację w Śląskim Ogrodzie Botanicznym

ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2013 ROKU

- obchodów świąt ekologicznych. Zadanie to realizowane było przede wszystkim na terenie Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego, na terenie szkół województwa śląskiego, a także w postaci imprez plenerowych i stacjonarnych, połączonych z różnego typu działaniami edukacyjnymi.
- **Konkurs na realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych dotyczących gospodarki odpadami na terenie gminy** - do dofinansowania zakwalifikowano 29 wniosków z gmin: Bielsko – Biała, Bytom, Chorzów, Chybie, Cieszyn, Czerwiona – Leszczyny, Gierałtowiec, Godów, Jaworzno, Kalety, Lędziny, Łaziska Górne, Marklowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Pilchowice, Racibórz, Ruda Śląska, Rybnik, Rydułtowy, Skoczów, Suszec, Świerklany, Świętochłowice, Toszek, Tychy, Wodzisław Śląski, Wiry oraz Górnośląskiego Związku Metropolitalnego.
  - **Konkurs na realizację akcji informacyjno – edukacyjnych promujących poprawę stanu środowiska naturalnego w regionie na przestrzeni minionych 20 lat.**
  - **Kampania „Naturalnie – w Parku Śląskim”**, której celem było uświadomienie odwiedzających jak ważne jest podejmowanie inwestycji o charakterze ekologicznym. Jej organizatorem była Fundacja Park Śląski.
  - **Konkurs „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska w 2013 roku”**. Ze środków Funduszu dofinansowano: kolumny ekologiczne w prasie ogólnoinformacyjnej i ekologicznej oraz audycje w 7 stacjach telewizyjnych, 5 radiowych, a także publikacje w 6 portalach internetowych zawierających serwisy ekologiczne.

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Szósty rok Fundusz wypełniał obowiązki Instytucji Wdrażającej największy w historii Unii Europejskiej program pomocowy w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami i ochroną powierzchni ziemi.

Pełniąc funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro, pracownicy Funduszu monitorowali, kontrolowali i oceniali realizację 17 projektów pod względem prawidłowości wydatkowania środków. Podejmowano też liczne działania informacyjne i szkoleniowe dla beneficjentów POIiŚ.

W 2013 roku wypłacono środki w kwocie 69 012 tys. zł. Fundusz pełniąc funkcję instytucji pośredniczącej II stopnia certyfikował wydatki w kwocie ponad 78 mln zł.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą. Fundusz był również inicjatorem i organizatorem spotkań roboczych, których celem była wymiana doświadczeń instytucji pośredniczących II stopnia we wdrażaniu POIiŚ.

W 2013 roku w Częstochowie zorganizowano 2 spotkania, w których wzięli udział przedstawiciele niemal wszystkich wojewódzkich funduszy oraz NFOŚiGW.

PROJEKTY POIiŚ

1.

2.

3.

4.

5.

1. **Gmina Kłobuck** *Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kłobuck poprzez budowę kanalizacji sanitarnej*
2. **Gmina Buczkowice** *Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Buczkowice*
3. **Gmina Poczesna** *Budowa kanalizacji sanitarnej w Brzezinach Nowych, Brzezinach Kolonii, Sobuczynie i we Wrzosowej*
4. **Zakład Gospodarki Odpadami SA w Bielsku-Białej**
Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami dla miasta Bielsko-Biała i gmin powiatu bielskiego
5. **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Łaziskach Górnych**
Budowa systemu kanalizacji w Gminie Łaziska Górne

6.

7.

8.

9.

6. *Gmina Myszków* Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Myszków - etap I i II
7. *Gmina Wisła* Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Wisła – etap III
8. *Gmina Konopiska* Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Konopiska
9. *Gmina Jasienica* Kanalizacja sanitarna Gminy Jasienica w ramach ochrony zlewni zbiornika Goczałkowickiego

PROJEKTY POIiŚ

10.

11.

12.

13.

10. Miejski Zakład Składowania Odpadów Spółka z o.o. w Sosnowcu

Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu

11. Gmina Jaworze Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Jaworze

12. Gmina Wojkowice Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie Miasta Wojkowice - etap I

13. Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów dla Subregionu Północnego Województwa Śląskiego

14.

15.

16.

17.

14. Gmina Świętochłowice

Oczyszczenie i zabezpieczenie przed wtórną degradacją stawu Kalina oraz rewitalizacja terenu przyległego

15. MPWiK Sp. z o.o. w Jaworznie Modernizacja i rozbudowa systemu kanalizacyjnego Miasta Jaworzna - FAZA II

16. Gmina Sosnowiec Gospodarka ściekowa w Sosnowcu - Etap II

17. Oczyszczalnia Ścieków „WARTA” SA Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni ścieków „WARTA” SA w Częstochowie

DLA REGIONU

DLA REGIONU

Podobnie jak w latach poprzednich dofinansowano kilkadziesiąt najpilniejszych zadań realizowanych przez samorządy województwa śląskiego zwłaszcza z zakresu gospodarki wodnej, badań opracowań i ekspertyz, edukacji ekologicznej, ochrony atmosfery, profilaktyki zdrowotnej oraz kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

Współpracując z administracją województwa:

- opiniowano zadania związanych z ochroną przeciwpowodziową,
- dofinansowano przedsięwzięcia realizowane przez Urząd Wojewódzki bądź jednostki podległe Wojewodzie Śląskiemu, w tym:
  - stałe pomiary stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska,

- wydanie rocznych raportów o stanie środowiska,
- doposażenie jednostek Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt do usuwania skutków powodzi oraz przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych a także katastrof chemicznych i ekologicznych.

Dodatkowo Fundusz dysponował środkami udostępnionymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska w celu udzielania beneficjentom dotacji:

- na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.
- na przedsięwzięcia służące likwidacji niskiej emisji wspierającej wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii w ramach

programu priorytetowego „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii. Część 1) Program pilotażowy KAWKA.

Kontynuowano współpracę z Bankiem Ochrony Środowiska SA w zakresie dofinansowania zadań w ramach bankowych linii kredytowych, w tym między innymi linii kredytowej pn. „Dom Energooszczędny” przeznaczonej na dofinansowanie budowy domów o niskim zużyciu energii. Na ten cel ze środków WFOŚiGW w Katowicach udzielono 40 kredytów w wysokości 2,1 mln zł.

We współorganizowanej konferencji „Poprawa jakości powietrza – szansą rozwoju regionu” w Katowicach określono niezbędne kompleksowe działania służące

DLA REGIONU

poprawie jakości powietrza w regionie. Udział w niej wzięło ponad 200 przedstawicieli gmin województwa śląskiego, instytucji ekologicznych, władz samorządowych i ekspertów. Patronat nad konferencją objął Minister Gospodarki. Zapowiedziano potrzebę stworzenia programu umożliwiającego stałe i skuteczne rozwiązanie walki z niską emisją w miastach aglomeracji śląskiej.

W Pietrowicach Wielkich, wzorem ubiegłych lat, przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w odbywającej się podczas Eko-Wystawy konferencji dla samorządowców. Dotyczyła najbardziej aktualnego w 2013 roku problemu ekologicznego, czyli kwestii technologicznych, finansowych i organizacyjnych związanych z utylizacją w gminach odpadów w świetle tzw. nowej ustawy śmieciowej.

W listopadzie Fundusz jako jedyny z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej został zaproszony do wzięcia udziału w inauguracji polskiej edycji międzynarodowej inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych pn. „Caring for Climate”. Było to jedno z ważniejszych wydarzeń związanych z odbywającym się w Warszawie Szczytem Klimatycznym.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w 25-tej jubileuszowej edycji Międzynarodowych Targów Ochrony Środowiska POLEKO w Poznaniu, które odbywały się 7-10 października. To największa oraz najważniejsza w kraju i Europie Środkowo-Wschodniej ekspozycja zaawansowanych rozwiązań dla ochrony środowiska. Tematem przewodnim tej edycji POLEKO było „Finansowanie ochrony środowiska w Polsce”.

DLA REGIONU

Pod koniec roku podpisano porozumienie z Regionalną Izbą Gospodarczą o podejmowaniu wspólnych działań i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska. W ramach współpracy zapowiedziano wymianę doświadczeń ze środowiskiem gospodarczym regionu w zakresie realizacji projektów proekologicznych, konsultacje merytoryczne dotyczące zadań prośrodowiskowych, zwłaszcza współfinansowanych z krajowych i unijnych środków pomocowych, oraz promocję nowoczesnych form edukacyjnych związanych z ochroną środowiska.

Jak co roku Fundusz wspierał przedsięwzięcia i ciekawe pomysły o charakterze środowiskowym udzielając patronatu inicjatywom proekologicznym.

20 LAT WFOŚiGW

W roku 2013 przypadł jubileusz 20-lecia utworzenia wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Obchody 20-lecia powstania Funduszu zainaugurowano uroczystością wręczenia „Zielonych Czeków” – dorocznej nagrody Funduszu z okazji Dnia Ziemi.

Kapituła składająca się z ekspertów, pracowników naukowych oraz działaczy na rzecz ochrony środowiska i popularyzacji przyrody, wyłoniła 13 laureatów, którzy wyróżnili się aktywnością i skutecznością swych działań.

W ciągu dwudziestu edycji tej nagrody zostało nią wyróżnionych 187 osób.

20 LAT WFOŚiGW

Z okazji jubileuszu Funduszu w okresie wakacyjnym w ramach akcji informacyjno-edukacyjnych, zorganizowanych w kilkunastu miastach regionu odbywały się ekologiczne happeningi i festyny promujące poprawę stanu środowiska naturalnego w regionie na przestrzeni minionych 20 lat. Finałem letniej akcji był zorganizowany w Parku Śląskim eko-piknik, podczas którego wręczono nagrody „Eko Aktywni”

- dla najbardziej aktywnych i wyróżniających się w swojej działalności ekologicznych organizacji działających w województwie śląskim. W trakcie tego, organizowanego przez Fundusz od 2008 roku, konkursu wyłoniono liderów organizacji o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym prowadzących najciekawsze i niekonwencjonalne działania związane z budzeniem i utrwalaniem świadomości ekologicznej. Jury przyznało laureatom dziesięć nagród finansowych.

Ogólnopolska inauguracja obchodów powstania wojewódzkich funduszy odbyła się w czerwcu w Pałacu Staszica w Warszawie. Towarzyszyła jej konferencja prasowa, wystawa fotografii prezentujących najważniejsze w kraju inwestycje proekologiczne powstałe dzięki wsparciu funduszy, a także ekologiczny happening uliczny z udziałem dzieci i młodzieży promujący korzystanie z odnawialnych źródeł energii i walory czystego środowiska.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wystosował list podkreślający znaczenie funduszy jako istotnego filaru polskiego systemu finansowania ochrony środowiska.

20 LAT WFOŚiGW

W październiku w Teatrze Śląskim odbył się **benefis Funduszu**. Uczestniczyli w nim m.in. wiceministrowie: środowiska i rozwoju regionalnego, europosłowie, parlamentarzyści, samorządowcy, beneficjenci i pracownicy Funduszu. W trakcie benefisu zaproszeni na scenę goście mówili o roli Funduszu w przekształcaniu środowiska naturalnego w regionie. W artystycznej formie przedstawiono zmiany i osiągnięcia w środowisku jakie dokonały się w województwie śląskim w ciągu 20 lat.

Z okazji 20 - lecia Fundusz nagrodził dwudziestu swoich ekopartnerów statuetkami - zegarami symbolizującymi upływający czas, w którym udało się wiele zmienić w środowisku i nadchodzący, gdy dla ochrony środowiska wiele jeszcze można zdziałać.

EKOLOGICZNE WYRÓŻNIENIA

Za wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska Fundusz w 2013 roku uhonorowany został:

- Złotą Odznaką Ruchu Przyjaciół Harcerstwa - nagrodą przyznaną przez naczelnika ZHP za troskę o sprawę wychowania dzieci i młodzieży oraz pomoc okazaną ZHP,
- Harcerskim Znakiem Jakości Q – wyróżnieniem specjalnym przyznanym przez Śląską Chorągiew ZHP za wspieranie działalności m.in. Harcerskiego Centrum Edukacji Ekologicznej,
- Nagrodą za Wspieranie Rozwoju Państwowej Straży Pożarnej - wyróżnieniem przyznanym przez Śląskiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej za zrozumienie i wpieranie potrzeb śląskich zawodowych strażaków.

EKOLOGICZNE WYRÓŻNIENIA

Prezes Funduszu Gabriela Lenartowicz została uhonorowana Indywidualną Śląską Nagrodą Jakości w kategorii „Praktyka” za wdrażanie nowoczesnych i skutecznych metod finansowania ochrony środowiska w regionie.

ZARZĄD WFOŚIGW W KATOWICACH w 2013 roku:

*Prezes Zarządu Gabriela Lenartowicz;
Zastępcy Prezesa Zarządu:
Adam Liwochowski, Mirosław Szemla,
Rafał Adamus, Tadeusz Kosek*

RADA NADZORCZA WFOŚIGW W KATOWICACH w 2013 roku:

*Przewodniczy RN Rafał Miland, Wiceprzewodniczy RN Karol Węglarzy, Sekretarz RN Wojciech Cierpiął,
Marian Ormaniec, Bernard Błaszczyk, Jerzy Suchy, Aleksander Herczek*

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

WWW.WFOSIGW.KATOWICE.PL

